

Pátek, 19. června 2020

P9_TA(2020)0168

Západní Balkán v návaznosti na summit konaný v roce 2020**Doporučení Evropského parlamentu ze dne 19. června 2020 Radě, Komisi a místopředsedovi Komise, vysokému představiteli Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku k západnímu Balkánu v návaznosti na summit konaný v roce 2020 (2019/2210(INI))**

(2021/C 362/14)

Evropský parlament,

- s ohledem na závěry Evropské rady ze dne 28. června 2018, na závěry Rady ze dne 18. června 2019 a na závěry Evropské rady ze dne 17. a 18. října 2019, jimiž se odkládá rozhodnutí o zahájení přístupových jednání se Severní Makedonií a Albánií,
- s ohledem na Záhřebské prohlášení ze dne 6. května 2020,
- s ohledem na konečnou dohodu o urovnání neshod popsanych v rezolucích Rady bezpečnosti Organizace spojených národů 817 (1993) a 845 (1993), ukončení prozatímní dohody z roku 1995 a vytvoření strategického partnerství mezi Řeckem a Severní Makedonií ze dne 17. června 2018, známou také jako Prespanská dohoda,
- s ohledem na závěry Evropské rady ze dne 26. března 2020 o zahájení jednání o přistoupení se Severní Makedonií a Albánií, které potvrdily závěry Rady ze dne 25. března 2020 o rozšíření a o procesu stabilizace a přidružení,
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 5. února 2020 s názvem „Posílení přístupového procesu – Přesvědčivá perspektiva EU pro západní Balkán“ (COM(2020)0057),
- s ohledem na sdělení Komise o politice rozšíření EU ze dne 29. května 2019 (COM(2019)0260),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 6. února 2018 s názvem „Přesvědčivá perspektiva rozšíření pro západní Balkán a větší angažovanost Unie v tomto regionu“, COM(2018)0065,
- s ohledem na globální strategii EU z roku 2016, která upřesňuje, že důvěryhodná politika rozšíření představuje strategickou investicí do bezpečnosti a prosperity Evropy a že již významně přispěla k míru ve válečných oblastech,
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 16. října 2013 nazvané „Strategie rozšíření a hlavní výzvy na období 2013–2014“ (COM(2013)0700),
- s ohledem na obnovený konsenzus o rozšíření, který Evropská rada schválila v prosinci 2006 a následně jej potvrdila ve svých závěrech z června 2019,
- s ohledem na závěrečné prohlášení ze summitu v Záhřebu ze dne 24. listopadu 2000,
- s ohledem na prohlášení vydané na summitu zemí EU a západního Balkánu v Soluni dne 21. června 2003 a týkající se vyhlídek zemí západního Balkánu na přistoupení k Evropské unii,
- s ohledem na Sofijské prohlášení vydané na summitu EU a zemí západního Balkánu dne 17. května 2018 a na připojený „sofijský program priorit“,
- s ohledem na berlínský proces zahájený dne 28. srpna 2014, zejména na prohlášení ministrů zahraničních věcí zemí západního Balkánu o regionální spolupráci a dvoustranných sporech ze dne 27. srpna 2015 a na zřízení Regionální kanceláře pro spolupráci mládeže (RYCO) s tím, že následující summity proběhly ve Vídni (2015), v Paříži (2016), v Terstu (2017), v Londýně (2018) a v Poznani (2019),

Pátek, 19. června 2020

- s ohledem na závěry zasedání Rady pro obecné záležitosti o uplatňování podmíněnosti s cílem vytvořit soudržnou strategii EU pro vztahy se zeměmi v regionu, které se konalo ve dnech 29. a 30. dubna 1997,
 - s ohledem na společné prohlášení ministrů zahraničních věcí 13 členských států EU ze dne 11. června 2019 o závazku EU k evropské integraci západního Balkánu,
 - s ohledem na společné prohlášení ze summitu předsedy Evropského parlamentu a předsedů parlamentů zemí západního Balkánu, který svolal předseda Evropského parlamentu s vedením parlamentů zemí západního Balkánu na 28. leden 2020,
 - s ohledem na neformální setkání konané dne 16. února 2020, na kterém se sešli vedoucí představitelé zemí západního Balkánu, předseda Evropské rady, předseda Evropské komise, vysoký představitel pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku a předseda vlády Chorvatské republiky předsedající Radě Evropské unie,
 - s ohledem na usnesení Evropského hospodářského a sociálního výboru ze dne 31. října 2019 nazvané „Zahájení přístupových jednání se Severní Makedonií a Albánií: EU by měla chránit svou důvěryhodnost a své geostrategické zájmy“⁽¹⁾,
 - s ohledem na stanovisko Evropského výboru regionů k balíčku týkajícího se rozšíření 2019 přijaté dne 13. února 2020⁽²⁾,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 9. července 2015 o připomínce událostí ve Srebrenici⁽³⁾,
 - s ohledem na své legislativní usnesení ze dne 27. března 2019 o návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zřizuje nástroj předvstupní pomoci (NPP III)⁽⁴⁾,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 24. října 2019 o zahájení přístupových jednání se Severní Makedonií a Albánií⁽⁵⁾,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 15. ledna 2020 o postoji Evropského parlamentu ke konferenci o budoucnosti Evropy⁽⁶⁾,
 - s ohledem na závěry Rady ze dne 5. června 2020 o posílení spolupráce s partnery ze západního Balkánu v oblasti migrace a bezpečnosti,
 - s ohledem na sdělení Komise ze dne 29. dubna 2020 s názvem „Podpora západního Balkánu v boji s pandemií COVID-19 a při obnově po ní“ (COM(2020)0315),
 - s ohledem na článek 118 jednacího řádu,
 - s ohledem na dopis Výboru pro mezinárodní obchod,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro zahraniční věci (A9-0091/2020),
- A. vzhledem k tomu, že rozšíření je jednou z nejuspěšnějších a nejstrategičtějších politik EU a nejučinnějším nástrojem zahraniční politiky, který přispívá k většímu šíření klíčových hodnot EU, tedy respektování lidské důstojnosti, svobody, demokracie, posilování míru a prosperity, rovnosti, právního státu a dodržování lidských práv, včetně práv osob náležejících v Evropě k menšinám;

⁽¹⁾ Úř. věst. C 47, 11.2.2020, s. 15.

⁽²⁾ CDR 2727/2019.

⁽³⁾ Úř. věst. C 265, 11.8.2017, s. 142.

⁽⁴⁾ Přijaté texty, P8_TA(2019)0299.

⁽⁵⁾ Přijaté texty, P9_TA(2019)0050.

⁽⁶⁾ Přijaté texty, P9_TA(2020)0010.

Pátek, 19. června 2020

- B. vzhledem k tomu, že proces rozšíření je nedílnou součástí evropské integrace a má pro Evropskou unii i nadále strategický význam;
- C. vzhledem k tomu, že vyhlídky zemí západního Balkánu na plnohodnotné členství v EU podložené výsledky jsou v politickém, bezpečnostním a hospodářském zájmu Unie;
- D. vzhledem k tomu, že vyhlídky na členství v EU jsou uznáním podstatné geopolitické výzvy spočívající ve sjednocení evropského kontinentu a zásadní pobídkou pro úsilí zemí západního Balkánu o reformy;
- E. vzhledem k tomu, že země západního Balkánu jsou zeměpisně, historicky a kulturně součástí Evropy a že jejich integrace do Evropské unie má klíčový význam pro stabilitu a bezpečnost celého kontinentu, jeho svobodu a mír;
- F. vzhledem k tomu, že rozšiřování EU je obousměrný proces, v němž obě strany musí dostát svým závazkům a který je založen na předpokladu, že jak Evropská unie, tak kandidátské země plní své závazky;
- G. vzhledem k tomu, že zdokonalená metodika navržená Komisí má za cíl vnést do procesu rozšíření novou dynamiku a poskytnout nový impuls pro transformaci přistupujících zemí;
- H. vzhledem k tomu, že EU je v tomto regionu předním investorem, obchodním partnerem a dárce;
- I. vzhledem k tomu, že Evropský parlament ve svých usneseních uvítal pokrok, kterého dosáhla Severní Makedonie a Albánie; vzhledem k tomu, že s ohledem na tento pokrok Parlament souhlasil s přidělením odměny za dosažené výsledky v rámci nástroje předvstupní pomoci Severní Makedonii a Albánii;
- J. vzhledem k tomu, že na summitu, který proběhl v Záhřebu v roce 2020, byla uznána prvořadost demokracie a právního státu a EU byla vyzvána, aby zintenzivnila svou spolupráci s tímto regionem;
- K. vzhledem k tomu, že Evropský parlament vyjádřil politování nad tím, že se Evropská rada v roce 2019 nedohodla na zahájení přístupových rozhovorů se Severní Makedonií a Albánií; vzhledem k tomu, že toto nezahájení rozhovorů na základě doporučení Komise z let 2018 a 2019, která schválil Parlament, narušilo důvěryhodnost Evropské unie, přispělo k nárůstu populismu, nacionalismu a skepticismu vůči EU, oslabilo úsilí kandidátských zemí, vedlo k riziku vytvoření politického vakua a povzbudilo aktéry třetích stran, kteří usilují o nastolení politického vlivu v regionu na úkor integračního procesu EU;
- L. vzhledem k tomu, že proces rozšíření podporuje a posiluje schopnost řešit dvoustranné spory a usiluje o smíření mezi společenskými silami v regionu;
- M. vzhledem k tomu, že země západního Balkánu by měly zvýšit úsilí o překonání politické polarizace a vleklých parlamentních bojkotů, aby posílily parlamentní dohled;
- N. vzhledem k tomu, že Evropský parlament zůstává spolehlivým partnerem zemí v procesu přistoupení k EU a zastáncem procesu rozšíření jako pozitivního mechanismu Evropské unie, který má podněcovat reformy zaměřené na institucionální a sociálně-ekonomické posílení těchto zemí ve prospěch jejich občanů;
- O. vzhledem k tomu, že Soluňská agenda a prohlášení ze Sofie zdůraznily, že bude kladen zvláštní důraz na vytváření dalších příležitostí pro mládež, přičemž bude zajištěn přínos k sociálně-ekonomickému rozvoji západního Balkánu;
- P. vzhledem k tomu, že Evropský parlament je odhodlán zintenzivnit svou politickou a institucionální podporu poskytovanou demokratickým a ekonomickým reformám v tomto regionu a pomáhat zemím západního Balkánu v procesu přistoupení k EU;

Pátek, 19. června 2020

- Q. vzhledem k tomu, že politické směry Komise pro období 2019–2024 potvrzují evropskou perspektivu západního Balkánu;
- R. vzhledem k tomu, že během slyšení v Evropském parlamentu se místopředseda, vysoký představitel Borrell a komisař Várhelyi zavázali k zařazení procesu rozšíření mezi priority a k urychlení strukturálních a institucionálních reforem a integračních procesů na západním Balkáně;
- S. vzhledem k tomu, že ambiciózní politika rozšíření vyžaduje odpovídající rozpočet; vzhledem k tomu, že Rada by měla poskytnout dostatečné rozpočtové prostředky na podporu politiky rozšíření;
- T. vzhledem k tomu, že EU musí také posílit mechanismy právního státu uvnitř Unie a stanovit ambiciózní program konference o budoucnosti Evropy;
- U. vzhledem k tomu, že evropská prosperita a bezpečnost úzce souvisí s procesem integrace a pokrokem v oblasti míru, demokracie, dodržování lidských práv a právního státu v regionu západního Balkánu a budoucnosti jeho zemí v silné a reformované EU;
- V. vzhledem k tomu, že Komise se ve svém sdělení ze dne 5. února 2020 zavázala, že předloží sdělení, v němž vymezí opatření pro uspěšení zásadních reforem, mj. v oblasti právního státu;
- W. vzhledem k tomu, že EU uvolnila 3,3 miliardy EUR na řešení koronavirové pandemie na západním Balkáně, z čehož 38 milionů EUR na okamžitou podporu odvětví zdravotnictví, 389 milionů EUR na sociální a hospodářské oživení, 750 milionů EUR na makrofinanční pomoc, 455 milionů EUR na hospodářské oživení a 1,7 miliardy EUR na zvýhodněné úvěry od Evropské investiční banky;
- X. vzhledem k tomu, že země západního Balkánu využily mechanismus civilní ochrany Unie, společné zadávání veřejných zakázek na zdravotnické vybavení, výjimky z pravidel udělování vývozních povolení EU v případě osobních ochranných pomůcek a tzv. zelené pruhy pro přepravu základního zboží;
1. doporučuje Radě, Komisi a místopředsedovi Komise, vysokému představiteli Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku následující:
- podporovat evropské vyhlídky zemí západního Balkánu a zlepšit přístupový proces tak, aby bylo zajištěno, že proces posílí základní hodnoty a právní stát, povede k udržitelné demokratické, hospodářské a ekologické transformaci a sociální konvergenci, a zabezpečí dobré sousedské vztahy a regionální spolupráci jakožto základní prvky procesu stabilizace a přidružení, a aby bylo rovněž zajištěno, že rozšiřování Unie bude pokračovat souběžně s diskusemi o budoucnosti Evropy a o vnitřní reformě EU;
 - zvýšit úsilí o zformování politické vůle mezi členskými státy při postupném rozšiřování na západní Balkán místo toho, aby mu vnitřní procesy EU stály v cestě, a zlepšit politické a strategické vedení EU v celkové politice v regionu;
 - pokračovat v rozšíření jakožto v nezbytném předpokladu pro důvěryhodnost EU, její úspěch a vliv v regionu i mimo něj;
 - urychlit přístupový proces zemí, které se politicky i administrativně zavázaly provádět reformy související s EU;
 - zajistit, aby lepší metodika podporovala plnohodnotné členství v EU jako konečný cíl a aby EU stanovila předvídatelnější kritéria na základě podmíněnosti a reverzibility a aby je důsledně uplatňovala, díky čemuž bude přístupový proces dynamičtější a EU použitím revidované metodiky obnoví svou důvěryhodnost;

Pátek, 19. června 2020

- f) zajistit, aby větší důraz na politickou povahu procesu, jak je představen v revidovaném návrhu metodiky Komise věnované rozšíření, nenahradil hodnocení dosažení referenčních hodnot na odborné úrovni a nebránil závazku EU vůči procesu rozšíření založenému na zásluhách;
- g) zajistit, aby seskupení oblastí politik posílilo hloubku, kvalitu a udržitelnost reforem, přineslo konkrétní výsledky v přístupujících zemích a zároveň umožnilo souběžná jednání o různých kapitolách;
- h) poskytnout jasná, transparentní a jednotná referenční kritéria pro přistoupení a také trvalou politickou a technickou podporu v průběhu celého procesu, a to i parlamentům s cílem zajistit, aby plnily svou úlohu nezávislého dohledu, a zlepšit měření pokroku na místě, přičemž je třeba zajistit, aby byla každá přístupující země posuzována na základě podmíněnosti a svých vlastních zásluh;
- i) zajistit kontinuitu, odpovědnost, soudržnost a předvídatelnost procesu rozšiřování tím, že nová metodika Komise bude pevně stanovena jakožto dlouhodobá úprava této politiky, a předejde se ad hoc revizím procesu a jeho parametrů v důsledku vnitřních politických úvah kteréhokoli členského státu; zajistit, aby přístupové referenční hodnoty a podpora vycházely ze získaných zkušeností s cílem zabránit dřívějším nedostatkům a zlepšit přístupový proces;
- j) usnadnit uplatňování lepší metodiky v případě přístupujících zemí, s nimiž se již vedou jednání, pokud se rozhodnou ji přijmout, s cílem umožnit smysluplné a dlouhodobé sladění se standardy a normami EU;
- k) zvýšit politické a ekonomické pobídky pro země západního Balkánu a zlepšit soudržnost mezi procesem rozšíření a politickými iniciativami v EU prostřednictvím každoročních regionálních setkání s představiteli zemí západního Balkánu v rámci zasedání Evropské rady a prostřednictvím pravidelné účasti zástupců zemí západního Balkánu na zasedáních Evropské rady, v Politickém a bezpečnostním výboru a v pracovních skupinách Komise;
- l) vybízet k postupnému zapojování přístupujících zemí do procesů, odvětvových politik a programů EU před přistoupením, a to prostřednictvím cílené finanční podpory EU s cílem přinést občanům, zejména dětem a mladým lidem, hmatatelné výhody a zlepšit pomoc poskytovanou ze strany EU před přistoupením a její přítomnost v těchto zemích před jejich plnohodnotným členstvím;
- m) podporovat posílenou úlohu parlamentů v procesu přistoupení prostřednictvím zavedených fór a důsledně podněcovat nové iniciativy, jako je summit předsedů parlamentů, který byl poprvé svolán předsedou Evropského parlamentu a předsedy parlamentů západního Balkánu dne 28. ledna 2020;
- n) usnadnit a podporovat větší zapojení poslanců ze zemí, s nimiž se vedou jednání, do práce Evropského parlamentu;
- o) zapojit zástupce zemí západního Balkánu do konference o budoucnosti Evropy se zvláštním důrazem na účast mladých lidí;
- p) posílit mechanismus podmíněnosti a trvat na reverzibilitě přístupového procesu uplatněním objektivních kritérií při rozhodování o tom, zda by jednání měla být pozastavena nebo přerušena; zajistit, aby Komise tyto postupy zahájila po důkladném hodnocení a v reakci na návrh členských států nebo Evropského parlamentu a současně brala v úvahu, že pro stávající jednání se Srbskem a Černou Horou již platí zásada doložky o nerovnováze a reverzibilitě; zajistit, aby byl mechanismus podmíněnosti a pozastavení doplněn jasnými informacemi orgánů EU o detailech možného pozastavení;
- q) posílit odpovědnost členských států za proces rozšiřování větším zapojením odborníků členských států na právní stát a jiné otázky, jakož i občanské společnosti a obránců lidských práv přímo na místě, a zlepšit posuzování celkového vývoje tím, že budou i nadále dodržovány dlouhodobé objektivní normy a předejde se politizací technických aspektů procesu rozšíření, a to zejména čerpáním z monitorovacích zpráv a doporučení Rady Evropy a jiných normotvorných orgánů;

Pátek, 19. června 2020

- r) uznat, že berlínský proces podporuje a doplňuje politiku rozšíření EU a nelze jej chápat ani jako alternativu přistoupení ani jako zdvojování úsilí v rámci rozšíření;
- s) uznat, že zahájení přístupových jednání s Albánií a Severní Makedonií je ve vlastním politickém, bezpečnostním a hospodářském zájmu Unie;
- t) uznat, že skutečnost, že Evropská rada v červnu 2018, v červnu 2019 a v říjnu 2019 nezahájila přístupová jednání s Albánií a Severní Makedonií, měla negativní dopad na úlohu EU v tomto regionu a na názor veřejnosti na přistoupení k EU, což vyslalo negativní signál západobalkánským zemím, a uznat, že zahájení přístupových jednání obnoví důvěryhodnost procesu, jak doporučily Evropský parlament a Komise;
- u) zavést co nejdříve liberalizaci vízového režimu pro Kosovo, neboť referenční kritéria byla splněna již v červenci 2018;
- v) zvýšit dynamiku jednání s cílem urychlit přistoupení Černé Hory a Srbska;
- w) zajistit, aby prvořadost demokracie, právní stát, lidská práva a základní svobody měly znovu ústřední místo v procesu rozšíření tím, že se kapitoly týkající se soudnictví, korupce a organizované trestné činnosti a rovněž kapitoly, které se týkají dodržování lidských práv, včetně práv menšin, svobody sdělovacích prostředků a svobody projevu, otevřou jako první a uzavřou jako poslední;
- x) zaměřit se na budování institucionálních a administrativních kapacit s cílem posílit transparentnost a účinnost řádné správy věcí veřejných na všech úrovních;
- y) využít zkušeností z nedávných rozšíření, včetně zkušeností získaných ve středoevropských zemích;
- z) pokračovat ve spolupráci se zeměmi západního Balkánu v boji proti terorismu a organizované trestné činnosti;
- aa) zajistit cílený důraz na budování kapacit států, uplatňování soudních rozhodnutí, soudní reformy a úsilí o potírání korupce a organizované trestné činnosti;
- ab) trvat na dodržování domácích i mezinárodních soudních rozhodnutí a jejich provádění v plném rozsahu, včetně rozhodnutí ústavních soudů a všech rozsudků Evropského soudu pro lidská práva, Mezinárodního trestního tribunálu pro bývalou Jugoslávii a jeho nástupce Mezinárodního zbytkového mechanismu pro trestní tribunály, Specializovaných senátů a specializované prokuratury pro Kosovo a doporučení monitorovacích orgánů Rady Evropy, včetně Evropské komise proti rasismu a nesnášenlivosti;
- ac) naléhavě žádat země západního Balkánu, aby plnily své mezinárodní závazky, pokud jde o stíhání válečných zločinů a zjišťování osudu pohřešovaných osob; prosazovat naprostou spolupráci s Mezinárodním zbytkovým mechanismem pro trestní tribunály a Specializovanými senáty a specializovanou prokuraturou pro Kosovo a výslovně hájit práci a zjištění Mezinárodního trestního tribunálu pro bývalou Jugoslávii a prosazovat a šířit jeho práci a odkaz mezi občany; odsoudit všechny pokusy oslavovat válečné zločince a popírat historická fakta a podporovat v tomto ohledu regionální komisi pro zjišťování skutečností o všech obětech válečných zločinů a dalších závažných případech porušování lidských práv spáchaných na území bývalé Jugoslávie (iniciativa RECOM);
- ad) zvýšit angažovanost EU při řešení otevřených dvoustranných otázek, podporovat dobré sousedské vztahy a regionální spolupráci budováním důvěry a úsilím o zprostředkování a naléhat na země západního Balkánu, aby se zavázaly k usmíření a mírovému řešení dlouhotrvajících sporů;
- ae) posílit přístupový proces za účelem prohloubení solidarity mezi obyvateli zemí západního Balkánu a členských států a současně respektovat jejich dějiny, kulturu a tradice;

Pátek, 19. června 2020

- af) podpořit nově jmenovaného zvláštního zástupce EU pro dialog mezi Bělehradem a Prištinou a pro další regionální otázky týkající se západního Balkánu, pokud jde o dosažení celkové normalizace vztahů mezi Srbskem a Kosovem a o pokrok v dobrých sousedských vztazích v regionu během jeho mandátu;
- ag) prosazovat širší veřejnou podporu regionálního usmíření, mj. podporou plného zapojení parlamentů do dialogu mezi Bělehradem a Prištinou a do úsilí o udržitelné regionální usmíření;
- ah) posílit a tam, kde je to možné, zvýšit společné úsilí EU a zemí západního Balkánu o mezilidské kontakty a výměny tak, aby si obyvatelé jedné strany vytvářeli pozitivní obraz o obyvatelstvu druhé strany a naopak;
- ai) podporovat vytváření rovných podmínek pro inkluzivní politické prostředí a napomáhat úsilí všech zemí západního Balkánu o překonání politické polarizace a vleklých parlamentních bojkotů; rozvíjet inkluzivní a konstruktivní parlamentní kulturu a posílit parlamentní kontrolu a dohled; podporovat odpovědný přístup k zastupování zájmů občanů v parlamentech s cílem podporovat demokratickou kontrolu a zlepšovat kvalitu právních předpisů;
- aj) vzít na vědomí práci Evropského parlamentu spojenou s přistoupením a jeho činnost na podporu demokracie a usnadňovat tuto práci a činnost, včetně činností stálých výborů a delegací, a zapojit do procesu kontroly na místě stále zpravodaje Parlamentu pro země západního Balkánu;
- ak) podpořit reformy volebního systému, které zajistí svobodné, spravedlivé a transparentní volby, jež budou na celostátní úrovni i na místních úrovních probíhat na základě soutěže kandidátů, nebudou poznamenány zastrašováním ani dezinformačními kampaněmi a budou v souladu s mezinárodními normami, včetně norem pro transparentní financování stran, a doporučeními mezinárodních pozorovatelských misí; sledovat uplatňování stanovisek Benátské komise; přispívat k programům Evropského parlamentu na podporu demokracie v tomto regionu;
- al) vybízet vnitrostátní parlamenty, aby využívaly nástroje Evropského parlamentu na podporu demokracie, jako je dialog Jeana Monneta a dialog mezi stranami, s cílem usnadnit politickou práci na parlamentním dialogu a posílit odpovědnost, dohled, demokratickou kontrolu a kvalitu legislativní práce;
- am) posilovat a úzce zapojit občanskou společnost v její roli nepostradatelného aktéra procesů demokratické konsolidace, regionální spolupráce a reformou souvisejících s přistoupením, a to s důrazem na proevropské a prodemokratické síly v regionu;
- an) zajistit, aby občané a společnosti kandidátských zemí byli více zapojeni do procesu přistoupení a měli z něj prospěch; obzvláště v tomto rámci podporovat a stimulovat proevropské a prodemokratické segmenty společnosti a proevropské a prodemokratické názory a stanoviska;
- ao) zajistit, aby každý provedený krok zahrnoval podstatný a komplexní dialog s organizacemi občanské společnosti, akademickou obcí a mládeží od rané fáze rozhodování až po fázi provádění a hodnocení, se zvláštním zřetelem na to, aby nepodporoval ani nefinancoval stávající místní protievropské mocenské struktury nebo místní struktury pochybné demokratické pověsti, a podpořit tak rozvoj hodnot EU, právní stát, boj proti korupci a budování silných a účinných demokratických institucí jako základu pro úspěšné přistoupení k EU;
- ap) rozhodně odsoudit očerňující kampaně, výhrůžky a zastrašování novinářů a sdělovacích prostředků a trvat na vyšetření a stíhání těchto trestných činů, a umožnit tak vytvoření bezpečného prostředí pro novináře a zároveň řešit otázky související s koncentrací vlastnictví, s politickým a ekonomickým tlakem na financování sdělovacích prostředků a nedostatečnou transparentností jejich vlastnictví;
- aq) aktivně podporovat a posilovat demokratické, nezávislé a rozmanité mediální prostředí, jakož i odpovědnost a řízení sdělovacích prostředků;

Pátek, 19. června 2020

- ar) zvýšit podpůrná opatření na posílení odolnosti vůči dezinformačním a rušivým mediálním kampaním, včetně kampaní vedených na základě zahraničních vlivů, jejichž cílem je podryvat demokratické procesy a svrchovanost zemí západního Balkánu a úlohu EU v regionu prostředky hybridní války;
- as) prosazovat a aktivně podporovat antidiskriminační politiky a trvat na stíhání trestných činů z nenávisti; vybízet k rychlejšímu pokroku směrem k rovnosti žen a mužů a bojovat proti diskriminaci a zajistit sociální začleňování etnických, národnostních a náboženských menšin, osob se zdravotním postižením, Romů a osob LGBTIQI+, a to se zvláštním důrazem na děti, zaváděním politických opatření podporujících začlenění za účelem ochrany základních práv občanů;
- at) požadovat vytvoření silnějšího právního rámce s cílem předcházet vraždám žen a násilí na ženách a dětech a jiným formám domácího násilí a aktivně proti takovým činům bojovat, a to i připomínáním závazků vyplývajících z Úmluvy Rady Evropy a týkajících se prevence a potírání násilí páchaného na ženách a domácího násilí a podniknutím nezbytných kroků k ratifikaci této úmluvy; předcházet obchodování s lidmi a bojovat proti němu;
- au) uznat potíže, s nimiž se země západního Balkánu potýkají při řízení migračních a uprchlických toků, a značné úsilí, které region vynaložil na poskytnutí přístřeší a dodávek humanitární pomoci, především za podpory EU; zajistit účinné provádění dohod o postavení jednotek mezi zeměmi západního Balkánu a Evropskou agenturou pro pohraniční a pobřežní stráž (Frontex);
- av) zdůraznit význam přínosu zemí západního Balkánu k ochraně vnějších hranic Evropské unie a posílit evropskou podporu správy hranic v regionu; posílit kapacitu azylového systému v regionu ve spolupráci s Evropským podpůrným úřadem pro otázky azylu a Úřadem vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR);
- aw) zdůraznit zásadní význam sociálního rozměru a sociálně ekonomické soudržnosti a její klíčovou úlohu v přístupovém procesu;
- ax) více se zaměřit na vymýcení chudoby, podporu občanské společnosti a plnění závazků v oblasti pracovního práva;
- ay) pobízet země západního Balkánu ke zvýšení úrovně jejich pracovních a sociálních práv, k podpoře růstu, k provádění sociálního *acquis* EU a k zapojení široké škály zúčastněných stran, jako jsou odbory, obchodní komory a profesní komory, do vyjednávacího procesu s partnery EU;
- az) řešit problém odlivu mozků prostřednictvím konkrétních opatření, jako je podpora kvalitních a inkluzivních reforem vzdělávání, zejména v oblasti odborného vzdělávání a přípravy, a zajistit tak, aby vzdělávací sektor lépe odpovídal požadavkům trhu práce a přispíval k vytváření dlouhodobých a udržitelných pracovních příležitostí pro mladé lidi;
- ba) podporovat platformu pro regionální dialog „Překlenutí mezery“, která byla zřízena programem Evropského parlamentu „Mladí političtí vůdci“, v úsilí o odstranění propastných rozdílů mezi mládežnickou politikou, zapojením mládeže a poslanci v zemích západního Balkánu a podněcovat konkrétní opatření k zajištění větší účasti mládeže v politice a provádění politiky zaměřené na mládež v zemích západního Balkánu;
- bb) podporovat příležitosti v oblasti dobrovolnictví a občanské angažovanosti mladých lidí a více investovat do mladých lidí v daném regionu zvýšením účasti přistupujících zemí na stávajících programech mobility, jako je Erasmus+, Tvůrčí Evropa a Horizont 2020, a zaváděním nových programů v rámci meziregionální mobility;
- bc) prohloubit spolupráci v oblasti vědy, výzkumu a inovací prostřednictvím specializovaného plánování programů ze strany Evropské komise;

Pátek, 19. června 2020

- bd) zintenzivnit pomoc zemím západního Balkánu s cílem zlepšit jejich právní předpisy v oblasti životního prostředí, energetické účinnosti a klimatu a zajistit, aby byly tyto země schopny je provádět v souladu s normami EU a Pařížskou dohodou, mj. tím, že budou urychleně plnit veškeré své povinnosti podle Smlouvy o energetickém společenství, pokud jde o úplné sladění a uplatňování právních předpisů Unie v oblasti energetiky;
- be) vyzvat orgány, aby přijaly naléhavá opatření v oblasti monitorování, zmírňování a prevence znečišťování ovzduší a vody, zajistit předběžné strategické environmentální hodnocení a posuzování dopadů na životní prostředí s cílem zajistit udržitelný rozvoj vodní energie a cestovního ruchu, který by byl v rovnováze s ochranou životního prostředí;
- bf) usnadnit regionální integraci v oblasti energetiky a větší diverzifikaci a zajistit bezpečnost energetických zdrojů a větší propojení energetické infrastruktury a digitálních sítí;
- bg) podpořit nezbytnou energetickou transformaci s přechodem na čistší obnovitelné zdroje energie a odklonem od černého a hnědého uhlí, které představují závažné sociální a zdravotní riziko pro místní obyvatelstvo a sousední země, začlenit přístupující země západního Balkánu do postupů v rámci Zelené dohody pro Evropu a Fondu pro spravedlivou transformaci;
- bh) připomenout, že Evropská unie, která v letech 2014 až 2018 investovala 12,7 miliardy EUR ve formě přímých zahraničních investic, je největším zahraničním investorem v regionu; vypracovat v souladu se závazky uvedenými v Pařížské dohodě a Zelené dohodě pro Evropu strategický hospodářský a investiční plán na zvýšení konkurenceschopnosti, zlepšení právního a podnikatelského prostředí, situace malých a středních podniků a udržitelného rozvoje v celém regionu, protože po krátkodobém oživení investic v předchozích letech se hospodářský růst na západním Balkánu zpomaluje a investic a vývoz přispívají k hospodářskému růstu v tomto regionu méně;
- bi) podporovat a prohlubovat regionální hospodářskou integraci na západním Balkáně, jak byla provedena již v rámci Středoevropské dohody o volném obchodu (CEFTA) a vytvořena podle právních předpisů EU, a aktivně podporovat ekonomickou integraci mezi EU a daným regionem pomocí rozšíření politiky EU a vnitřního trhu na země západního Balkánu poté, co budou splněny určité předpoklady;
- bj) podporovat iniciativy založené na víceletém akčním plánu pro regionální hospodářský prostor (MAP REA) přijatém předsedy vlád zemí západního Balkánu na summitu v Terstu v roce 2017, které obsahují čtyři hlavní pilíře – obchod, investice, mobilitu a digitální integraci – a jež jsou klíčové pro hospodářský rozvoj regionu a rychlejší sbližování s EU;
- bk) podporovat spolupráci zemí západního Balkánu s regionálními a mezinárodními organizacemi, jako je Rada pro regionální spolupráci (RCC), Regionální kancelář pro spolupráci mládeže (RYCO), Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD), a s mezinárodními finančními institucemi, jako je Evropská banka pro rekonstrukci a rozvoj (EBRD) a Evropská investiční banka (EIB);
- bl) nadále poskytovat nezbytnou podporu nutnou k urychlenému dokončení procesu přistoupení Srbska a Bosny a Hercegoviny k Mezinárodní obchodní organizaci (WTO), uvítat jejich žádost o členství, kterou podaly v roce 1999, resp. 2005, a připomenout význam členství ve WTO z hlediska získání nových obchodních příležitostí a přípravy kandidátských zemí na brzké členství v EU;
- bm) hájit zájmy Unie zmírněním negativního účinku dohod o volném obchodu s Eurasijskou hospodářskou unií podepsaných zeměmi, které požádaly o členství v Evropské unii a kterým byla poskytnuta příležitost uzavřít dohodu o stabilizaci a přidružení s Evropskou unií, mimo jiné přezkoumáním rozsahu pomoci poskytované těmto zemím;
- bn) podporovat regionální spolupráci v oblasti rozvoje infrastruktury mezi zeměmi západního Balkánu;

Pátek, 19. června 2020

- bo) zajistit danému regionu jedno z prioritních míst v rámci unijní strategie zaměřené na konektivitu a zároveň poukázat na význam zlepšení dopravní infrastruktury v daném regionu, zejména vzhledem k tomu, jakou úlohu hraje při usnadňování obchodu, podporovat vybudování evropských železničních a silničních koridorů ve všech západobalkánských zemích, vyzvat Komisi k urychlenému zajištění prostředků na investice do infrastruktury;
- bp) sblížit občany a ekonomiky daného regionu a EU tým, že by se země západního Balkánu zapojily do sítí TEN-T a TEN-E, a v souladu s návrhem Komise na strategický ekonomický a investiční plán pro země západního Balkánu pomoci s poskytováním kvalitních a bezpečných dopravních a energetických služeb a zlepšováním infrastruktury a celkového propojení v rámci regionu, a také mezi tímto regionem a EU;
- bq) urychlit provádění digitální agendy pro západní Balkán s cílem zajistit občanům výhody digitální transformace, pomáhat zemím daného regionu při zlepšování možností financování a rozvoje pro začínající podniky a malé a střední podniky;
- br) stanovit předvídatelný časový rámec, urychlit vytvoření regionální zóny bezplatného roamingu a iniciovat další snížení tarifů v oblasti komunikací s EU na základě větší fyzické a digitální regionální spolupráce a konektivity;
- bs) zlepšit důslednost, účinnost, viditelnost a transparentnost financování, které poskytuje Unie v oblasti vnější činnosti, a podporovat tak rozvoj hodnot Unie, právní stát, boj proti korupci a budování silných a účinných demokratických institucí, v případě potřeby sjednotit financování poskytované v rámci nástroje NPP III s cíli Zelené dohody pro Evropu;
- bt) zajistit dostatečnou, spravedlivou a přiměřenou předvstupní pomoc orientovanou na výkonnost a výsledky, která by odpovídala transformačním potřebám příjemců a pomáhala jim plnit povinnosti spojené s přistoupením k EU; upřednostňovat konkrétní projekty, z nichž by měli prospěch občané uvedených zemí, a zvýšit schopnost příjemců dané prostředky čerpat;
- bu) zajistit užší koordinaci otázek v oblasti správy ekonomických záležitostí s mezinárodními finančními institucemi a zlepšit vzájemnou spolupráci, aby bylo dosaženo efektivnější podpory a nedocházelo k dvojímu financování;
- bv) zpřísnit podmíněnost mezi makrofinanční pomocí a pokrokem v boji proti korupci a dodržováním právního státu a lidských práv;
- bw) zabránit škrtům v celkovém financování z NPP, které by mohly zpomalit reformy související s EU a omezit schopnost Unie plnit svůj strategický cíl, kterým je stabilizace a transformace přistupujících zemí a jejich příprava na závazky vyplývající z členství, a které by mohly také vážně omezit jejich schopnost řešit mnohočetné výzvy, včetně usmíření, regionální integrace, změny klimatu a migrace, čímž by se tento region stal ještě náchylnějším k ovlivňování ze strany třetích zemí; zajistit přiměřenou trvalou podporu občanské společnosti;
- bx) zajistit, aby se nástroj NPP III řídil politickými prioritami, které mají prostřednictvím konkrétních projektů přímý dopad na život občanů, a aby byly finanční prostředky v rámci předvstupní pomoci přidělovány transparentním, přiměřeným a nediskriminačním způsobem na základě spolehlivých ukazatelů výkonnosti s přihlédnutím k odhodlání přijímajících zemí provádět reformy a k dosaženému pokroku;
- by) upevnit na základě mechanismu pozastavení pomoci přístup založený na výkonnosti a zajistit její soulad s nástrojem pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci (NDICI); doplnit nařízení o nástroji NPP III reformovaným a zdokonaleným „strategickým dialogem“, díky němuž by byl Evropský parlament včas informován a konzultován;
- bz) podporovat demokratickou odpovědnost zajištěním plného zapojení Evropského parlamentu do kontroly, dohledu a strategického řízení navrhování a plánování programů v rámci NPP III prostřednictvím aktů v přenesené pravomoci a sledování a hodnocení tohoto nástroje;

Pátek, 19. června 2020

- ca) zlepšit celkové zviditelnění podpory EU v regionu a poskytovat o ní lepší informace rozšířením strategické komunikace a veřejné diplomacie s cílem informovat o hodnotách Unie a poukazovat na přínos projektů a programů, které EU financuje; ve spolupráci se zeměmi západního Balkánu vypracovat společnou komunikační strategii; zasadit se o lepší pochopení výhod spojených s přistoupením k EU a procesem sjednocení na celém evropském kontinentu;
- cb) trvat na tom, že přistupující země musí postupně zajistit soulad své politiky se společnou zahraniční a bezpečnostní politikou a společnou obchodní politikou EU;
- cc) výrazně zintenzivnit komunikaci o pomoci EU, zejména pokud jde o významnou podporu, kterou EU poskytla západnímu Balkánu na boj proti pandemii COVID-19, a zajistit, aby příjemci této pomoci nešířili dezinformace a negativní rétoriku týkající se reakce EU na COVID-19;
- cd) vyzdvihnout spolupráci zemí západního Balkánu v misích realizovaných s EU v rámci společné bezpečnosti a obranné politiky (SBOP);
- ce) odsoudit kroky třetích zemí, jejichž cílem je destabilizace a oslabení demokratické veřejné správy v oblasti západního Balkánu;
- cf) pokračovat ve spolupráci, pokud jde o boj proti hybridním hrozbám, včetně boje proti ruské propagandě;
- cg) přijmout opatření v návaznosti na summit EU a zemí západního Balkánu v roce 2020, aby byl proces rozšíření vyhodnocen a přehodnocen a aby získal novou dynamiku a aby transformace přistupujících zemí dostala nový impuls;
- ch) urychleně zavést revidovanou metodiku rozšiřování pro opětovné zahájení procesu přistoupení a na základě summitu západního Balkánu v Záhřebu přijmout rámce pro jednání a svolat mezivládní konference s cílem začít jednání o přistoupení s Albánií a Severní Makedonií;
- ci) zdůrazňuje 15 podmínek stanovených Radou Evropské unie, které musí Albánie splnit před svou první mezivládní konferencí s členskými státy EU;
- cj) udržovat spolupráci s Velkou Británií v zemích západního Balkánu s přihlédnutím k britským vazbám na region a ke společným cílům, od prosazování právního státu a boje proti organizované trestné činnosti, přes boj proti terorismu až po další záměry a cíle misí SBOP;
- ck) zintenzivnit politický dialog na vysoké úrovni prostřednictvím pravidelných summitů EU a zemí západního Balkánu;
- cl) provést doporučení tematického hodnocení z roku 2019, které se týkalo podpory právního státu v zemích evropského sousedství a zemích procesu rozšíření ze strany EU (2010–2017), a současně urychleně přijmout sdělení Komise, které bude řešit vážné problémy v oblasti právního státu prostřednictvím mechanismu podmíněnosti a reverzibility;
- cm) navázat na významnou podporu, která byla poskytnuta všem zemím západního Balkánu za účelem řešení naléhavých zdravotních a humanitárních potřeb vyplývajících z pandemie COVID-19;
- cn) podporovat i nadále kandidátské země a potenciální kandidátské země EU na západním Balkáně, pokud jde o koordinaci odezvy a zmírňování socioekonomických důsledků epidemie COVID-19, a sladit opatření se společným nouzovým hospodářským balíčkem EU, který byl vypracován společně s mezinárodními finančními institucemi;

Pátek, 19. června 2020

- co) zajistit, aby stávající i příští VFR spolu s hospodářským a investičním plánem pro země západního Balkánu významně přispěly k oživení po pandemii COVID-19 a usnadnily hospodářský růst a integraci prostřednictvím posílených a udržitelných digitálních, energetických a dopravních spojení;
 - cp) zajistit, aby hospodářský a investiční plán pro země západního Balkánu nebyl financován převážně ze stávajících prostředků nástroje předvstupní pomoci, čímž by potenciálně mohl odčerpat finanční prostředky pro další důležité politiky a programy; sladit tento plán plně se Zelenou dohodou pro Evropu, zejména s cílem EU v oblasti dekarbonizace;
 - cq) upřednostnit západní Balkán v nové záruce pro vnější činnost a Evropském fondu pro udržitelný rozvoj (EFSD+) v rámci nástroje pro sousedství a rozvojem a mezinárodní spolupráci (NDICI); zajistit zdvojnásobení počtu grantů poskytovaných investičním rámcem pro západní Balkán na podporu rozvoje soukromého sektoru, propojení, digitalizace, zelené agendy a sociálních investic a podstatně zvýšit finanční záruky na podporu veřejných a soukromých investic v regionu prostřednictvím záručního nástroje;
 - cr) rozšířit zeměpisnou působnost Fondu solidarity Evropské unie, který se již vztahuje na krize v oblasti veřejného zdraví, na všechny země západního Balkánu;
2. pověřuje svého předsedu, aby předal toto doporučení Radě, Komisi, místopředsedovi Komise, vysokému představiteli Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku a vládám a parlamentům přístupujících zemí.
-